

Explanation of human rights in light of contemporary analytic metaphysics

Co stanowi podstawę praw człowieka? Czy faktycznie jest nią godność człowieka jak wskazują międzynarodowe dokumenty? Jeśli tak, to z kolei co stanowi podstawę godności człowieka? Jak możliwe jest istnienie uniwersalnych praw przy jednoczesnej dość powszechnej akceptacji mniejszych lub większych form relatywizmu moralnego we współczesnym świecie?

Na te pytania odpowiedzi stara się znaleźć wielu filozofów i teoretyków prawa. Są to istotne pytania dla zrozumienia praw człowieka, które są jednym z filarów współczesnego świata. Celem tego projektu jest znalezienie odpowiedzi w oparciu o dokonania współczesnej metafizyki analitycznej. Dlaczego właśnie filozofii analitycznej? Gdyż jest to obecnie najbardziej dominujący nurt w filozofii, który dodatkowo stara się powiedzieć coś całościowo o otaczającym na świecie. Skoro tak, to powinien powiedzieć coś również na temat praw człowieka - zgodnie ze swoimi metodami w sposób jasny i precyzyjny. Jedną z tez (pewnej części) filozofii analitycznej jest tzw. naturalizm, nakazujący badać rzeczywistość zgodnie z dokonaniem nauk ścisłych i na nich opierać refleksję filozoficzną.

Metafizyka analityczna wypracowała ciekawe narzędzia służące zrozumieniu struktury rzeczywistości. Pierwszym, jakie będzie zastosowane to dystynkcja fakty-wartości-normy. Będzie analizowane czy naturę człowieka można uznać za fakt, godność człowieka za wartość, prawa człowieka zaś za normy.

Mamy silną intuicję, że pomiędzy naturą człowieka, godnością człowieka a prawami człowieka zachodzi pewien rodzaj zależności ontologicznej. Będę analizował możliwość zastosowania dwóch relacji mówiących o związkach między obiektami w wielowymiarowej strukturze rzeczywistości w celu zrozumienia i wyjaśnienia tej zależności. Pierwszą będzie superweniencja, drugą metafizyczne ugruntowanie. Hipotezą jest, że superweniencja jest zbyt słabą relacją dla wyjaśnienia relacji pomiędzy naturą człowieka, godnością człowieka i normami człowieka, lecz ugruntowanie może być w tym zakresie pomyślnie stosowane.

Jednym z kluczowych punktów we współczesnej filozofii analitycznej, jest dyskusja na temat możliwości naturalizacji. Naturalizacja ontologiczna oznacza zredukowanie bądź zdefiniowanie pojęć naturalizowanych do terminów naturalnych, to znaczy zdalnych do bycia badanymi przez nauki empiryczne. Naturalizacja metodologiczna oznacza oparcie analiz filozoficznych na stanie wiedzy naukowej. Stawiana jest hipoteza, że naturalizacja ontologiczna uzasadnienia praw człowieka jest niemożliwa, ale naturalizacja metodologiczna może być pomyślnie stosowana.